

Motion till riksdagen 2020/21:3778

av Clara Aranda m.fl. (SD)

med anledning av prop. 2020/21:48 Organdonation

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i lagtexten bör framgå vad som avses med ringa smärta och ringa skada och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det i lagtexten bör beskrivas så att det framgår att den organbevarande behandlingen får ge upphov till endast mycket begränsade smärtförmågelser och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det måste tas fram konkretiserande kliniska riktlinjer när åtgärder som anses medföra mer än ringa smärta eller ringa skada måste vidtas och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att palliativ vård och annan vård som är till för patientens egen skull alltid måste ha företräde framför den organbevarande behandlingen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att närstående ska ges tillfälle till ett uppföljningssamtal en tid efter donationen och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att kunna genomföra lagändringarna redan den 1 juli 2021 med anledning av covid-19-pandemins effekter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Patienter som är i behov av transplantation får ofta vänta länge, och årligen dör ca 30–50 personer under väntetiden. Därför är det mycket positivt att regeringens utredning genomförts och att propositionen om organdonation äntligen är på plats.

Vi delar uppfattningen under punkt 6.3 Övriga förutsättningar för behandlingen att insatser endast får ges under förutsättning att de inte kan anstå till efter döden. Enligt

förslaget får organbevarande behandling endast ges om den inte orsakar mer än ringa smärta eller ringa skada för den möjliga donatorn, vilket vi också instämmer i. Däremot anser vi, precis som Socialstyrelsen, att det bör framgå vad som avses med ringa smärta och ringa skada. Det bör beskrivas så att det framgår att den organbevarande behandlingen får ge upphov till endast mycket begränsade smärtförmimmelser som t.ex. nålstick. När det gäller vilka åtgärder som ska anses medföra mer än ringa smärta eller ringa skada som utredningen även avser mer omfattande integritetsintrång kommer det att behöva göras en bedömning i varje enskilt fall. Konkretiserande kliniska riktlinjer skulle i detta avseende vara önskvärt.

Vi håller också med remissinstanser att palliativ vård och annan vård som är till för patientens egen skull alltid måste ha företräde framför den organbevarande behandlingen.

Förslaget att ta bort det s.k. närståendevetet är bra (punkt 8.1 Närståendekvot tas bort), då det kan avlasta de anhöriga i en redan svår situation. Det är inte alltid de närstående vill fatta beslut om donation och därför anser vi att det är positivt att de närståendes roll i donationsutredningen renodlas till att vara informativ om den möjliga donators inställning. Vi vill i detta sammanhang framhålla att det är viktigt att hälso- och sjukvården strävar efter ett empatiskt bemötande av de närstående och att det är av stor vikt att närstående ges tillfälle till ett uppföljningssamtal en tid efter donationen.

Sjukvården har varit hårt ansträngd under vårens epidemi och tiotusentals operationer har ställts in. Ett antal av dessa rör transplantationer av livsviktiga organ.

Totalt har antalet organdonatorer minskat med 21 procent under våren, jämfört med medelvärdet för samma period de tre föregående åren, enligt Svensk Transplantationsförening. Vi vill att man har detta i åtanke när beslut om ikraftträdande den 1 juli 2021 tas. Med tanke på covidepidemin bör det tas hänsyn till att redan ansträngd hälso- och sjukvårdspersonal måste hinna få den information och utbildning som är nödvändig innan lagändringarna träder i kraft.

Clara Aranda (SD)

Per Ramhorn (SD)

Christina Östberg (SD)

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Ann-Christine From Utterstedt (SD)